

SKRIVELSE

Datum
2024-12-09Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2024-00735 1.4.2.0**ALTERNATIVT FÖRSLAG****Socialt hållbart Borås – arbetet framåt****Kommunstyrelsens beslut**

Att utvärdera de insatser som skett under Socialt hållbart.

Att utifrån utvärderingen ge stadsdirektören ges i uppdrag att utarbeta en strategisk plan för det fortsatta arbetet framåt gällande Socialt hållbart Borås för att beslutas i Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Insatserna inom Socialt hållbart behöver utvärderas grundligt innan en ny strategisk plan utformas. Detta för att erhålla kunskap huruvida det är rätt saker som görs och att arbetet som sker ger efterfrågad effekt. Socialt hållbart Borås har nu varit igång sedan 2018 och välfärdsbokslutet visar inte att segregationen har minskat.

Inför 2025 föreslås en fortsatt och intensifierad satsning för att stärka och vidareutveckla arbetet med Socialt hållbart Borås. Förslaget är att rikta arbetet mot ett specifikt effektmål – målet om att Borås inte ska ha några områden med socioekonomiska utmaningar där ett första delmål är att Borås inte ska ha några särskilt utsatta områden år 2030. Arbetet ska ha en inriktning på förebyggande, främjande och åtgärdande insatser. Samtidigt föreslås arbetet med övriga effektmål i högre grad styras inom ramarna för de respektive grunduppdrag som fastställs i reglementen, ägardirektiv och befintliga samarbetsstrukturer. Kommunstyrelsen föreslår att stadsdirektören ges i uppdrag att utarbeta en strategisk plan för det fortsatta arbetet framåt.

Det finns kvarvarande statsbidrag från Tillväxtverket. Dessa kvarvarande medel kommer att användas under 2025.

Ärendet i sin helhet

När Socialt hållbart Borås startade 2018 var intentionen att gemensamt kraftsamla för att motverka segregation och ojämlika livsvillkor. Det skulle göras på två nivåer, både genom att förstärka stadens kärnverksamheter i deras välfärdsuppdrag men också genom att utveckla den sektorsövergripande styrningen. Socialt hållbart Borås har inte formellt definierats som ett projekt, men dess organisatoriska struktur har varit fastställd fram till och med år 2024.

Insatserna inom Socialt hållbart behöver utvärderas grundligt innan en ny strategisk plan utformas. Detta för att erhålla kunskap huruvida det är rätt saker som görs och att arbetet som sker ger efterfrågad effekt. Socialt hållbart Borås har nu varit igång sedan 2018 och välfärdsbokslutet visar inte att segregationen har minskat.

Inför 2025 föreslås nu en fortsatt och intensifierad satsning för att stärka och vidareutveckla arbetet. Förslaget är att rikta arbetet mot ett specifikt effektmål – målet om att Borås inte ska ha några områden med socioekonomiska utmaningar, **där ett första delmål är att Borås inte ska ha några särskilt utsatta områden år 2030**. Samtidigt föreslås arbetet med övriga effektmål i högre grad styras inom ramarna för de respektive grunduppdrag som fastställs i reglementen, ägardirektiv och befintliga samarbetsstrukturer.

Kommunstyrelsen föreslår att stadsdirektören ges i uppdrag att utarbeta en strategisk plan för det fortsatta arbetet framåt.

Det finns kvarvarande statsbidrag från Tillväxtverket. Dessa kvarvarande medel kommer att användas under 2025.

Bakgrund

Borås Stad var en av de 32 kommuner med särskilt utsatta områden som tilldelades medel från Tillväxtverket 2018. Borås Stad gjorde då en gemensam kraftsamling för att möta de utmaningarna som segregationen innebar. Kunskap om hur segregation är sammankopplat med ojämlika livsvillkor och erfarenheter från andra kommuner var grunden till den organisering som Socialt hållbart Borås har idag. Det är välkänt att de samhällsutmaningarna vi står inför behöver hanteras genom sektorsövergripande arbete och ha fokus på hela livscykeln. Det är också konstaterat att arbetet behöver ha en inriktning på **förebyggande**, främjande och åtgärdande insatser för att förhindra att segregationen går i arv. Utgångspunkten för de samordnade insatserna inom Socialt hållbart Borås är de effektmål som Kommunstyrelsen beslutat om, med avsikt att ha skapat de önskvärda effekterna inom en generation.

Styrningen idag

De uppsatta effektmålen har givit Socialt hållbart Borås det breda och generella perspektiv som krävs för ett komplext arbete. Arbetet har präglats av bred samverkan, tidiga och främjande insatser samt kunskapsbaserat arbete. **Dock har ett tydligt förebyggandeperspektiv saknats**. Fokus har varit att bygga en arbetsstruktur som är stark över förvaltnings- och bolagsgränser och som håller över tid.

Den sektorsövergripande styrningen har haft fokus på områdesutveckling som innebär att man tar ett helhetsgrepp inom ett geografiskt område och jobbar parallellt med flera insatser samtidigt. Insatserna är långsiktiga och ger mervärde till varandra. En grundläggande ingång har dessutom varit att insatserna inom områdesutvecklingen har haft en ambition om ett underifrånperspektiv. Syftet har varit att insatserna inte bör skapas av centralt utformade riktlinjer utan av det som framkommer i engagemang och idéer som utarbetats verksamhetsnära

och i dialog med invånare. Därigenom har arbetet hittills präglats av att i socioekonomiskt utsatta områden arbeta mycket nära civilsamhället och de boende för att stärka deras kapacitet att genomföra åtgärder som de bedömer angelägna.

Ekonomisk översyn 2018-2019 och effekterna hittills

- Statsbidrag Tillväxtverket 34,8milj.

Per år	Summa av belopp	Per målområde	Summa av belopp
2019	27 450	Förutsättningar för arbete	1 808 210
2020	4 606 150	Bostäder och hållbara miljöer	1 314 970
2021	7 633 486	God start i livet och goda uppväxtvillkor	2 637 347
2022	4 824 665	Områdesutveckling Norrby-Hässleholmen-Sjöbo	3 602 624
2023	8 250 447	Övergripande kostnader	7 869 779
2024	4 811 002	(2018-2021) ej specificerat målområde*	12 920 270
Totalsumma	30 153 199	Totalsumma	30 153 199

*Under åren 2018-2021 var budgeten inte kategoriserad efter målområden, därför går det inte heller att se hur medel fördelades mellan målområdena.

Att bedöma effekterna av insatser som tar ett generationsperspektiv är en utmaning, eftersom resultaten ofta manifesterar sig över långa tidsperioder. Många av de samhällsproblem som adresseras genom sådana insatser, såsom segregation, är djupt förankrade i komplexa faktorer som sträcker sig över flera generationer. Denna tidsaspekt försvårar möjligheten att omedelbart observera och utvärdera insatsernas effekter, vilket kan skapa osäkerhet kring vilken effekt åtgärderna har. Förändringar i sociala strukturer, beteenden och livsvillkor kan ta flera decennier att fullt ut realiseras, vilket ställer krav på långsiktig uppföljning och utvärdering av insatserna. Det är därför av yttersta vikt att utveckla robusta och flexibla mätmetoder som inte enbart fokuserar på kortsiktiga resultat, utan även inkluderar indikatorer som kan fånga upp långsiktiga effekter.

Inom Socialt hållbart Borås har därför fokus varit att följa segregationen över tid. Det är viktigt att komma ihåg att segregationen inte är statisk utan förändras över tid och går att påverka. Det går att få en bild av vad och vilka faktorer som påverkar ett områdes socioekonomiska förutsättningar och segregationen i stort. Genom ett sådant arbete ökar förutsättningarna att sätta in träffsäkra åtgärder för att minska och motverka segregationen och ojämlika livsvillkor.

En betydande del av kostnaderna har avsatts för strukturella åtgärder som har varit avgörande för att kraftsamla och möta verksamhetens ökade krav på sektorsövergripande samverkan. Kostnader gällande personalresurser har varit centrala, dels för att stärka samverkan mellan olika verksamhetsområden, dels för att säkerställa att organisationen är rustad med rätt kompetens för långsiktiga förändringsprocesser. Utöver det har utbildningsinsatser riktats mot att höja kompetensen om styrning kopplat till social hållbarhet och samverkan över sektorsgränser. En annan viktig investering har varit den tre år långa följeforskningen kring samverkan inom Socialt hållbart Borås. Följeforskarna har studerat tre arbeten i Borås Stad som representerar de vanligaste formerna av samverkan inom offentlig sektor. Det handlar om samverkan över förvaltningsgränser, mellan professioner och samverkan mellan Borås Stad, näringsliv och civilsamhälle. Resultatet av följeforskningen har bidragit till en möjlighet att strategiskt utveckla sektorsövergripande samverkan som håller över tid. Resultatet har också belyst hur olika sektorer tillsammans kan skapa synergier och åstadkomma resultat som är större än summan av de enskilda delarna. I en tid av ökande krav på effektivitet och minskande resurser blir sådan samverkan också allt mer avgörande för att den offentliga sektorn ska kunna uppfylla sina mål och möta de komplexa behov som segregation ställer.

Satsning i kommunikation och mobilisering kring Socialt hållbart Borås har utgjort en strategiskt betydelsefull resursallokering som underbyggt och förstärkt arbetets övergripande effektmål. Genom att systematiskt förmedla visionen om Socialt hållbart Borås och de uppsatta målsättningarna har man kunnat öka medvetenheten och delaktigheten bland berörda aktörer, vilket i sin tur har skapat förutsättningar för ökat engagemang. Denna satsning har resulterat i en breddad och fördjupad förståelse av arbetet med Socialt hållbart Borås, där insikten framträtt att samhällsutmaningar som segregation inte kan lösas av enskilda aktörer, utan genom sektorsövergripande samverkan och ett helhetsperspektiv kan hållbara och långsiktiga lösningar möjliggöras.

Investeringen har därmed inte enbart stärkt arbetets legitimitet, utan även lagt en stabil grund för långsiktiga och socialt hållbara utvecklingsprocesser kopplat till våra effektmål.

Resurser som tilldelats för strukturella åtgärder har möjliggjort en rad insatser som främjar mer jämlika livsvillkor på lång sikt, exempelvis genom implementeringen av Team Domino, socialrådgivare vid mötesplatserna, KAA och Skolan som arena. För att dessa insatser ska ha varaktig inverkan har det dock varit avgörande att långsiktiga åtgärder med direkt påverkan på boråsarna inte enbart initieras, utan också integreras och finansieras inom ramen för den ordinarie verksamheten. Detta tillvägagångssätt har minskat risken för att projekt avslutas när temporära medel tar slut och bidragit istället till en hållbar effekt genom att göra insatserna till en del av den ordinarie verksamheten.

Tillväxtverkets finansiering har därför inte bara fungerat som ett verktyg för att möjliggöra nya projekt utan har även haft ett strategiskt syfte att skapa en grund för långsiktigt hållbar utveckling. Sammanfattningsvis har det långsiktiga målet varit att dessa insatser inte bara ska vara temporära satsningar, utan bestående

delar av en strukturell förändring som bidrar till jämlika livsvillkor bland samtliga boråsare.

Arbetet framåt

Arbetet föreslås fortsätta i samma riktning som tidigare där fokus riktas på både linjestyrning och sektorsövergripande styrning. Det vill säga arbetet fortsätter bedrivas både på bredden, kopplat till grunduppdragen samt med fokus på ett särskilt område med socioekonomiska utmaningar enligt segregationsindexet, **där ett första delmål är att Borås inte ska ha några särskilt utsatta områden år 2030. Arbetet ska ha en inriktning på förebyggande, främjande och åtgärdande insatser.**

Att integrera socialt hållbart Borås i den ordinarie verksamheten

Exempel på linjära styrmedel är budget, organisation med ansvars- och mandatfördelning, program, planer och policys. De breda effektmålen behöver finnas i linjestyrningen, det vill säga integreras i de ordinarie verksamheternas alla delar, i allt från planering till genomförande och uppföljning. Det främsta motivet till att arbetet behöver utgå från integrering är att detta arbete inte ska bedrivas vid sidan av ordinarie verksamhet och bli till ett separat arbete i Borås Stad. Att integrera Socialt hållbart Borås handlar om att synliggöra hur förvaltningar och bolag påverkar livsvillkoren inom det område de har rådighet över. Det handlar också om hur de kan förändra och ställa om sitt arbete med respektive grunduppdrag så att det sker en omfördelning av resurser som påverkar livsvillkoren.

Detta kan ske genom att exempelvis utveckla ordinarie uppföljning utifrån ett helhetsperspektiv med fokus på samtliga hållbarhetsdimensioner så att den på ett bättre sätt möjliggör styrinformation om hur staden arbetar i sina grunduppdrag och i samverkan med andra för att påverka bland annat människors livsvillkor.

I styrning, uppföljning och samordning behöver därför analyser ges en mer framträdande plats då det är en grundläggande del i ett integreringsarbete. Stadenövergripande analyser behöver utvecklas och stärkas för att kunna göra gemensamma avvägningar och prioriteringar.

Genom analyser fås möjlighet att undersöka nämndernas och styrelsernas förutsättningar och incitament för att arbeta med hållbarhetsfrågorna, och därigenom också segregationen, i den strategiska frågan/området, både enskilt och i sektorsövergripande samverkan med andra. Analysen bör utgå från hur viktiga aspekter i arbetet, till exempel hur mål, beslut, prioriteringar, arbetsätt eller rutiner påverkar fördelning av, och tillgången till, likvärdiga livsvillkor.

Tvärsektoriell styrning - tydligare fokus i det stadenövergripande arbetet

Det är av stor betydelse att arbetet primärt bedrivs inom ramen för kärnuppdragen, vilka omfattar hela livscykelperspektivet. Samtidigt har samma breda anslag medfört svårigheter att förena stadens verksamheter i ett förändringsarbete

Förslaget är därför att rikta arbetet mot ett specifikt effektmål - att Borås inte ska ha några områden med socioekonomiska utmaningar, **där ett första delmål är att Borås inte ska ha några särskilt utsatta områden år 2030. Arbetet ska ha en inriktning på förebyggande, främjande och åtgärdande insatser.** Detta samtidigt som arbetet med de utpekade effektmålen i högre grad styrs inom ramarna för de respektive grunduppdrag som fastställs i reglementen, ägardirektiv och befintliga samarbetsstrukturer.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Kommunstyrelsen att stadsdirektören ges i uppdrag att utarbeta en strategisk plan för hur arbetet med Socialt hållbart Borås ska tas vidare, **som sedan beslutas av Kommunstyrelsen.**

Dock behöver insatserna inom Socialt hållbart behöver utvärderas grundligt innan en ny strategisk plan utformas. Detta för att erhålla kunskap huruvida det är rätt saker som görs och att arbetet som sker ger efterfrågad effekt. Socialt hållbart Borås har nu varit igång sedan 2018 och välfärdsbokslutet visar inte att segregationen har minskat.

Det finns kvarvarande statsbidrag från Tillväxtverket. Dessa kvarvarande medel kommer att användas under 2025.

Beslutet expedieras till

1. Ingen.

För Moderaterna

Marie Jöreteg
Annette Carlson

För Kristdemokraterna

Magnus Sjödahl
Hans Thornander

För Sverigedemokraterna

Andreas Exner
Björn Qvarnström

SKRIVELSE

Datum
2024-12-09Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2024-00625 1.1.2.25Sida
1(7)**ALTERNATIVT FÖRSLAG****Svar på remiss SOU 2024:55 En översyn av 23 kap. brottsbalken****Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen **tillstyrker** förslag 23 kap. 8 § andra stycket samt förslag till ny lag om uppgiftsskyldighet. Kommunstyrelsen besvarar inte remissen i övrigt, med bakgrund i dess förslag om straffrättsliga åtgärder som inte angår kommunal verksamhet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen agerar remissinstans i ärendet ”SOU 2024:55 En översyn av 23 kap. brottsbalken” från Justitiedepartementet. Utredningen har haft i uppdrag att analysera och ta ställning till hur straffansvaret för osjälvständiga brott, som till exempel försök, förberedelse och stämpling, bör utvidgas och förändras. Utredningen föreslår att gamla 23. Kap i brottsbalken bytts ut mot ett nytt, med författningsändringar som bland annat utvidgar straffbarheten för förberedelse och stämpling samt skärper straffskalan för vissa osjälvständiga brottsformer. Utredningen föreslår att den som frivilligt avstått från att genomföra planerad brottslighet eller förhindrat att brottsligheten kunnat ske ska i vissa fall inte dömas för förberedelse eller stämpling. Vidare föreslås att om den som avstår från den planerade brottsligheten frivilligt avslöjar den planerade brottsligheten till myndighetsperson, så som lärare eller vårdpersonal, är myndighetspersonen skyldig att överlämna information om den planerade brottsligheten till Polismyndigheten omedelbart.

Kommunstyrelsen anser att de straffrättsliga åtgärder som föreslås inte ingår i kommunal verksamhet och besvaras inte i remissvaret. ~~Däremot anser Kommunstyrelsen att lagen om uppgiftsskyldighet för myndighetspersoner bör strykas. Kommunstyrelsen anser, likt vid den tidigare föreslagna informationsplikten, att uppgiftsskyldighet för offentligt anställda påverkar medborgarnas tillit till och förtroende för kommunens verksamheter, dels innebära en osäkerhet och obehag för anställda vad gäller överväganden om vad som gäller och i vilka situationer samt försvårar rekryteringen till välfärdssektorn. Kommunstyrelsen anser att utredningen brister genomgående i sin hantering av de frågor och konsekvenser som kan komma att tillfalla personalen med den föreslagna uppgiftsskyldigheten.~~

~~Kommunstyrelsen anser att syftet med författningsförslagen kan inrymmas i serviceskyldigheten i förvaltningslagen, där personal kan hjälpa de enskilda som vill lämna uppgifter om planerad brottslighet till Polismyndigheten.~~

Kommunstyrelsen **tillstyrker** förslag 23 kap. 8 § andra stycket samt förslag till ny lag om uppgiftsskyldighet. Kommunstyrelsen besvarar inte remissen i övrigt, med bakgrund i dess förslag om straffrättsliga åtgärder som inte angår kommunal verksamhet.

Ärendet i sin helhet

Kommunstyrelsen agerar remissinstans i ärendet ”SOU 2024:55 En översyn av 23 kap. brottsbalken” från Justitiedepartementet. Utredningen har haft i uppdrag att analysera och ta ställning till hur straffansvaret för osjälvständiga brott, som till exempel försök, förberedelse och stämpling, bör utvidgas och förändras. Syftet är att mer effektivt motverka brott, i synnerhet brott som begås inom ramen för organiserad brottslighet.

Utredningens innehåll

Regeringen föreslår att 23 kap. brottsbalken som reglerar de osjälvständiga brottsformerna såsom försök, stämpling och förberedelse till brott upphävs och ersätts av ett nytt kapitel där de befintliga bestämmelserna har arbetats om. Ändringen syftar till att modernisera lagstiftningen och göra den mer lättillgänglig, samt att den bättre ska överensstämja med dagens rättssamhälle. I förlängningen syftar även ändringarna till att motverka den organiserade brottsligheten och ha en brottsförebyggande verkan, samt leda till att fler lagförs för brott. Ändringarna kommer påverka Kriminalvården och Polismyndigheten i störst utsträckning.

Kommunerna, i synnerhet skola och socialtjänst, kommer framförallt att påverkas genom den föreslagna skyldigheten att rapportera brott som framkommer genom frivilligt tillbakaträdande enligt den nya bestämmelsen i lag om uppgiftsskyldighet för viss personal inom skolväsendet, på hem för vård eller boende, vissa myndigheter och personer i förtroendeställning. Lagen förväntas inte medföra en ökad kostnad eller ansvar för kommunerna, däremot kan det innebära ett ökat behov av utbildningsinsatser. Dessa kostnader föreslår utredningen ska hanteras inom kommunens befintliga budget.

Utöver nedan föreslagna ändringar av 23 kapitlet brottsbalken föreslås även andra ändringar införas, såsom införandet av en definition av begreppen gärningsman och medgärningsman (1 §), de olika medverkanformerna (3 §) och en omarbetning av bestämmelsen av ansvar och uppsåt (4 §). Ändringarna som utredningen föreslår är primärt redaktionella såsom modernisering av språket för att tillgängliggöra och förenkla lagstiftningen, men innebär i övrigt inga andra större förändringar ur lagstiftningssynpunkt.

Ändringarna föreslås träda i kraft 1 november 2025.

Förslag om ändring av försök till brott

Utredningen föreslår en ändrad lydelse av försöksbestämmelsen, då dagens lydelse av bestämmelsen inte är ändamålsenligt utformad. Ändringen syftar bland annat till att kriminalisera otjänliga försök till brott. Ett otjänligt försök till brott innebär att det aldrig har funnits en fara för brottets genomförande, exempelvis genom att brottsplanen varit så bristfällig att brottet aldrig skulle komma till fullbordan, eller att tillfälliga omständigheter medfört att brottet aldrig genomfördes.

Enligt lagens nuvarande lydelse är otjänliga försök enbart straffbara om brottets fullbordan varit utesluten på grund av tillfälliga omständigheter. Utredningen vill nu ta ett steg längre och kriminalisera otjänliga försök till brott där brottets fullbordan enbart är utesluten på grund av en myndighets ingripande. Det som inspirerat utredningen till förslaget är det s.k. ”vapenattrappfallet” där Polismyndigheten fått nys om en förberedelse till brott som skulle genomföras med hjälp av ett vapen. Innan brottet genomfördes bytte dock polisen ut vapnet i fråga till en vapenattrapp, vilket gärningspersonen inte visste om. Mot bakgrund av att vapnet var utbytt förelåg inte längre en fara för brottets genomförande, vilket medförde att gärningspersonen inte kunde fällas för försök till brott. Rättsfallet har haft en stor påverkan på rättspraxis utveckling och utredaren föreslår därför att det inte längre ska vara möjligt att undgå straffrättsligt ansvar enbart på grund av omständigheter som gärningspersonen inte vet om. Vid införandet av bestämmelsen införs också ett undantag om att uppenbart mindre allvarliga försök inte ska leda till straffrättsligt ansvar.

Förslag om ändring av förberedelse och stämpling till brott

Utredningen föreslår att förberedelse och stämpling till brott regleras av samma lagbestämmelse, till skillnad från idag där brotten regleras av olika bestämmelser. Mot bakgrund av att stämpling och förberedelse är snarlika varandra kan ändringen medföra att lagbestämmelsen blir mer heltäckande och förutsägbar, samt bättre harmonisera med rättsutvecklingen över tid. Vidare syftar ändringen till att det straffbara området utvidgas. Exempelvis ska det numera vara möjligt att utkräva straffrättsligt ansvar för förberedelse till brott vid finansiering och transaktioner som görs via alternativa betalningssystem, vilket inte varit möjligt tidigare.

Förslag om ändring av underlåtenhet att avslöja eller hindra brott

Utredningen föreslår en utökad kriminalisering av situationer där en person underlåter att avslöja eller hindra pågående brott. Enligt dagens lagstiftning föreligger ingen skyldighet att avslöja eller hindra brott om sådant avslöjande antingen medför ett straffrättsligt ansvar för en själv, eller om avslöjandet skulle medföra en utsatt situation för en själv eller någon annan. Den som bevitnar ett brott och som genom avslöjandet skulle avslöja brottslighet om sig själv har alltså ingen skyldighet att anmäla brottet.

Utredningen finner att den nuvarande lagstiftningen är otillräcklig och leder till ett otillfredsställande rättsligt resultat, vilket är varför utredningen föreslår en ändring av befintlig lag till att förenkla tillämpningsområdet, samt att inte längre ska vara möjligt att underlåta att avslöja eller förhindra ett allvarligt brott på grund av att avslöjandet kan röja annan mindre allvarlig brottslighet om sig själv. Övervägandet har sin grund i det s.k. ”underlåtenhet och smygfilmning-fallet”, där en pojke bevittnade och även filmade en våldtäkt av en underårig. Mot bakgrund av att pojken olovligen filmade våldtäkten kom domstolen fram till att det inte förelåg en skyldighet för honom att avbryta våldtäkten, eftersom han då skulle riskera att avslöja brottslighet om sig själv för polisen, d.v.s. den olovliga filmningen. Utredningen föreslår med anledning av rättsfallet att det ska föreligga en skyldighet att avslöja eller hindra brott även om ingripandet kan avslöja mindre allvarlig brottslighet om sig själv. Det ska likt idag enbart föreligga en skyldighet att avslöja eller hindra brott om ingripandet kan göras utom allvarlig fara för sig själv eller någon annan.

Förslag om frivilligt tillbakaträdande genom anmälan till myndighet och om lag om uppgiftsskyldighet för viss personal inom skolväsendet etc.

Utredningen föreslår införandet av en ny lagbestämmelse i 23 kap. 8 § brottsbalken som syftar till att den som frivilligt tillbakaträder från förberedelse, stämpling eller anstiftan till brott genom att avslöja brottsplanerna för en myndighet, och avslöjandet leder till att brottet hindras, ska gå fri från ansvar.

Bestämmelsen syftar till att införa ett incitament för människor i kriminella miljöer att frivilligt tillbakaträda från brottsplaner och att förhindra allvarlig brottslighet. Lagstiftningen kommer främst ta sikte på människor som befinner sig längre ner i brottshierarkin, och som inte har sådant inflytande att de själva kan avstyra brottsplanerna. De är dock med och planerar brottet, men vill inte längre delta i brottsligheten. Det är förmodligen primärt unga människor som innehar en sådan ställning, vilket gör att det framförallt är den gruppen som lagstiftningen kommer att omfatta.

Utöver en möjlighet att frivilligt tillbakaträda enligt 23 kap. 8 § andra stycket brottsbalken införs en ny lag som föreskriver en skyldighet för personal inom skolväsendet, på hem för vård eller boende, vissa myndigheter och personer i förtroendeställning att lämna uppgifter om ett avslöjande om brott till Polismyndigheten, så kallad uppgiftsskyldighet. Kretsen av människor som lagen syftar att omfatta är alltså personal inom vissa myndigheter, exempelvis rektorer och annan skolpersonal, samt personer i förtroendeställning. Lagen syftar dock inte på människor som enskilda generellt känner ett förtroende för, utan centralt är att personen innehar en särskild roll med förtroendeställning. Om informerad myndighet eller person i förtroendeställning inte att för vidare informationen enligt bestämmelsen, eller inte gör det tillräckligt skyndsamt så att brottet inte hinner undanröjas, kan myndighetspersonen hållas ansvarig för brott. Meddelaren som informerat om brottet och frivilligt tillbakaträtt från gärningen påverkas inte av myndighetspersonens underlåtenhet. Vad

straffskalan för underlåtelse att informera Polismyndigheten uppgår till framgår inte av utredningen.

Kommunstyrelsens svar

Med bakgrund i kommuners generella ansvarsområde har Kommunstyrelsen inga synpunkter på de straffrättsliga förändringarna i brottsbalken kap. 23. Ändringarna som föreslås i utredningen påverkar inte kommunens verksamhet, med undantag för 23 kap. § 8 andra stycket samt ny lag om uppgiftsskyldighet som bland annat berör kommunala tjänstepersoner och huvudmän i skola och omsorg.

Avstyrker förslag om uppgiftsskyldighet till Polismyndigheten

Gällande författningsförslagen om uppgiftsskyldighet till Polismyndigheten av myndighetspersoner **tillstyrker** Kommunstyrelsen samtliga. Det gäller förslaget om brottsbalken 23 kap. 8 § andra stycket samt förslag till ny lag om uppgiftsskyldighet för viss personal inom skolväsendet, på hem för vård eller boende, vissa myndigheter och personer i särskild förtroendeställning.

Kommunstyrelsen besvarar inte remissen i övrigt, med bakgrund i dess förslag om straffrättsliga åtgärder som inte angår kommunal verksamhet.

~~Kommunstyrelsen anser inte att lagen uppfyller sitt syfte, att främst barn och unga ges möjlighet att lämna uppgifter om planerad brottslighet till dem de har förtroende för, utan tvärtom. Kommunstyrelsen ser en klar brist med införandet av 23 kap. 8 § brottsbalken då ansvarsfrihet aldrig på förhand kan vara säker, utan den enda som kan avgöra huruvida ansvarsfrihet genom anmälan till myndighet är förundersökningsledaren. Brottsutredningen fortgår trots att ett frivilligt tillbakaträdande har skett och myndigheten informerar de brottsförebyggande myndigheterna om detta. Meddelaren kan inte på förhand veta om meddelaren i praktiken kommer att gå fri från ansvar, eller om avslöjandet kommer att leda till lagföring — det enda den vet är att informationen han/hon delar med sig av kommer överlämnas till relevant myndighet.~~

~~Kommunstyrelsen ser därmed en påtaglig risk att lagen inte kommer att leda till en bättre samverkan mellan de i kriminella miljöer och de brottsförebyggande myndigheterna. Snarare gör lagen det svårare att få hjälp från myndighetspersonal då de unga som lagen riktar sig till inte vet om den information de delar med sig av kommer leda till ansvarsfrihet eller straffrättsliga påföljder, med resultatet att de inte delar med sig av information till dem de har mest förtroende för.~~

Utredningens konsekvensanalys brister

~~Kommunstyrelsen anser att utredningen brister gällande de konsekvenser som kan tillfalla den personal som är skyldiga att lämna uppgifter om brottsligheten till Polismyndigheten. Det är inte otänkbart att offentligt anställda utsätts för hot och våld i egenskap av att de av tvång lämnat uppgifter om planerad brottslighet. Att personal utsätts för hot och våld är oacceptabelt i sig, men är~~

också något som i sin tur kan leda till att personalen undviker lämna uppgifter om brotten från första början. Om så skulle ske så beskriver inte utredningen heller vilka konsekvenser som drabbar den personal som inte lämnat uppgifter om den planerade brottsligheten eller dröjt för länge med sådan uppgifts anmälan.

Vidare anser Kommunstyrelsen att praktiska frågor som hur informationen ska dokumenteras, skickas och förvaras, samt hur samtycke från den enskilde uppgiftslämnaren ska hanteras. Kommunstyrelsen ser stora brister i hur utredningen hanterar frågan gentemot den personal som ska få uppgiftsskyldigheten.

Serviceskyldigheten i förvaltningslagen är tillräcklig

Kommunstyrelsen anser att den serviceskyldighet som åligger kommuner i förvaltningslagen är tillräcklig. Inom ramen för serviceskyldigheten bör syftet med förslaget ingå — att enskild kommer i kontakt med relevant myndighet — då personal hjälper den enskilda att själv komma i kontakt med och lämna information till Polismyndigheten och/eller andra brottsbekämpande myndigheter. Behovet av en särskild uppgiftsskyldighet försvinner och syftet med utredningens förslag uppfylls utan att personal riskeras utsättas för konsekvenser, både potentiellt straffrättsliga som de om hot och våld.

Kommunstyrelsens tidigare yttranden

Kommunstyrelsen står fast vid sitt yttrande till Regeringskansliet från den 27 september 2023 om informationsplikt för anställda i kommuner och regioner i mötet med papperslösa. I brevet uppmanar Borås Stad å det skarpaste att regeringen inte föreslår eller inför sådan informationsplikt. Om en sådan skulle införas menade Borås Stad att all kommunal och regional verksamhet borde undantas — inte bara skola och sjukvård eller situationer som gäller särskilt ömmande värden. Brevet fastslår att en informationsplikt av det slag som förespråkades då skulle dels påverka medborgarnas tillit till och förtroende för kommunens verksamheter, dels innebära en osäkerhet och obehag för anställda vad gäller överväganden om vad som gäller och i vilka situationer. Dessutom skulle den i förlängningen troligen försvåra rekrytering av personal till välfärden — en sektor som redan i dag brottas med kompetensförsörjningsproblem. Kommunstyrelsen anser att den problematik som lyftes i brevet även gäller för delar av den lagstiftning som föreslås i nya 23 kap. brottsbalken.

Kommunstyrelsen avstyrker förslag 23 kap. 8 § andra stycket samt förslag till ny lag om uppgiftsskyldighet. Kommunstyrelsen besvarar inte remissen i övrigt, med bakgrund i dess förslag om straffrättsliga åtgärder som inte angår kommunal verksamhet.

Beslutsunderlag

1. Remiss av SOU 2024:55 En översyn av 23 kap. brottsbalken från Justitiedepartementet

2. Brev till Regeringskansliet ”Slopa förslaget om informationsplikt i kommunal och regional verksamhet” från 2023-09-27

Beslutet expedieras till

1. ju.remissvar@regeringskansliet.se
2. ju.L5@regeringskansliet.se

För Moderaterna

Annette Carlson
Marie Jöreteg

För Kristdemokraterna

Magnus Sjödahl
Hans Thornander

För Sverigedemokraterna

Andreas Exner
Kristian Silbvers

Förskott inom ramen för tvångsförvaltning samt förvärv av fastighet

Kommunstyrelsens föreslår Kommunfullmäktige besluta

Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att i första hand förvärva fastigheterna Lotsen 3 samt Lotsen 10 ~~genom en sedvanlig överlåtelse och i andra hand~~ via inlösen.

Vidare beslutar Kommunstyrelsen för egen del:

Kommunstyrelsen beslutar att betala ut förskott till AB Bostäder i Borås på 1 400 000 kr för åtgärder som inte kan uppskjutas under tvångsförvaltningen av fastigheterna Lotsen 3 och Lotsen 10 i Borås.

Sammanfattning

Fastigheterna Lotsen 3 och Lotsen 10 står, efter beslut av hyresnämnden, under tvångsförvaltning och förvaltas av Bostäder i Borås. I den byggnad som finns på fastigheterna föreligger omfattande brister i boendemiljön, vilket innebär allvarliga risker för hyresgästernas hälsa. Det saknas medel för att rusta upp byggnaden till godtagbar standard och det är därför inte möjligt att komma tillrätta med problematiken inom ramen för tvångsförvaltning.

Kommunstyrelsen måste nu därför ta ställning till huruvida kommunen ska förvärva fastigheterna, vilket kan ske antingen genom en sedvanlig överlåtelse eller genom inlösen. Med anledning av den bristande boendemiljön behöver bostadshyresgästerna evakueras för att de inte ska riskera att lida allvarlig skada eller olägenhet. Bostäder i Borås har begärt att kommunen ska betala ut förskott för att täcka kostnaden för evakueringen. Kommunstyrelsen ska således ta ställning även till den frågan.

Ärendet i sin helhet

Den 25 oktober 2024 beslutade hyresnämnden, på ansökan av Borås Stad, om tvångsförvaltning avseende fastigheterna Lotsen 3 och Lotsen 10 på Billdalsgatan 1A, 1B och 3 i Borås. Hyresnämnden utsåg Bostäder i Borås till förvaltare. På fastigheterna finns ett hyreshus med tre trappuppgångar, som inrymmer 24 stycken bostadslägenheter och åtta uthyrda lokaler.

Bakgrunden till beslutet om tvångsförvaltning är att det föreligger omfattande brister i boendemiljön, vilket innebär allvarlig risk för bostadshyresgästernas hälsa. Underhållet av byggnaden är tydligt eftersatt och bristerna består bland

annat av omfattande fuktskador och mikrobiell påväxt i samtliga lägenheter, bristfällig ventilation samt låg vattentemperatur med risk för legionellabakterier. Under Bostäder i Borås förvaltning av fastigheterna har konstaterats att den mikrobiella påväxten i flera av lägenheterna är så påtaglig att det är svårt att vistas i lägenheterna under en längre stund. Fuktskadorna och den mikrobiella påväxten förekommer på olika ställen i lägenheterna, såsom vardagsrum, sovrum och badrum samt i de allmänna utrymmena. Det har även konstaterats att det finns ojordade uttag i de 15 lägenheter som har besiktats, inklusive i badrummen, samt att det finns oskyddade elkablar i badrummen vilket innebär stora säkerhetsrisker för hyresgästerna. Det finns anledning att anta att det förhåller sig på samma sätt i resterande nio lägenheter. Vidare saknar flera av lägenheterna värme, vilket orsakats av att badrumsrenoveringar som fastighetsägaren låtit utföra inte genomförts korrekt. Byggnadens fjärrvärmeanläggning fungerar bristfälligt och det finns asbest i det utrymme där anläggningen är placerad. Slutligen saknas entrédörrar som går att stänga och låsa till samtliga tre trappuppgångar, vilket medför att obehöriga personer tar sig in i byggnaden och bosätter sig på exempelvis vinden. Sammantaget bedöms byggnaden vara i så dåligt skick att den inte kan användas för bostadsuthyrning.

Vid tvångsförvaltning ska förvaltningen och de åtgärder som vidtas på fastigheterna finansieras i första hand av hyresintäkter och i andra hand genom krediter samt med fastighetsägarens övriga medel. Fastigheterna genererar hyresintäkter om 155 000 kr per månad. Detta belopp har emellertid inte inkommit till Bostäder i Borås eftersom flera hyresgäster fortsatt att betala hyra till fastighetsägaren. Sammanlagt har 44 800 kr inkommit till Bostäder i Borås klientmedelskonto under den tid tvångsförvaltningen pågått. Det kan enkelt konstateras att fastigheternas hyresintäkter inte räcker för att vidta de åtgärder som behövs för att komma tillrätta med den bristande boendemiljön. Detta oaktat om alla hyresinbetalningar skulle komma Bostäder i Borås tillhanda. Det har vidare framkommit att fastighetsägaren saknar tillräckliga övriga medel för att finansiera åtgärderna. Det är inte heller möjligt att finansiera upprustningen med att belåna fastigheterna ytterligare då banken förklarat sig ovillig till detta. Med anledning av ovanstående kan konstateras att det inte är möjligt att inom ramen för tvångsförvaltning vidta de åtgärder som krävs för att en godtagbar boendemiljö ska kunna uppnås.

Eftersom det inte är möjligt att komma tillrätta med bristerna på fastigheterna genom tvångsförvaltning återstår nu för kommunen att ta ställning till huruvida kommunen ska förvärva fastigheterna. Det kan ske antingen genom en sedvanlig överlåtelse, det vill säga en frivillig överenskommelse med fastighetsägaren, eller genom inlösen i enlighet med bostadsförvaltningslagen. Det senare alternativet innebär att kommunen köper fastigheterna mot fastighetsägarens vilja. Kommunen väcker då talan om inlösen vid mark- och miljödomstolen. För att talan om inlösen ska beviljas krävs att förhållandena är sådana att en tillfredsställande tvångsförvaltning inte kan uppnås, vilket är visat i det här fallet. Eftersom ett mål i mark- och miljödomstolen kan dra ut på tiden är det, som utgångspunkt, mer tidseffektivt att förvärva fastigheterna genom en

sedvanlig överlåtelse. Därför bör detta tillvägagångssätt komma ifråga i första hand. Fastighetsägaren har gett uttryck för att vilja sälja fastigheterna och kan eventuellt tänka sig att sälja till kommunen. Det kan dock inte säkerställas att någon frivillig försäljning verkligen kommer till stånd samt att fastighetsägaren godtar att sälja fastigheterna till kommunen. Kommunstyrelsens beslut bör därför avse både det förhållandet att en frivillig överlåtelse kommer till stånd samt det förhållandet att kommunen väcker talan om inlösen. Att fastigheterna förvärvas av kommunen, och inte av annan köpare, är önskvärt då det annars finns risk för att de återigen kan komma att förvaltas av en olämplig aktör. Det finns emellertid inget som hindrar att kommunen, efter att ha förvärvat fastigheterna, överlåter dessa till någon som kommunen finner lämplig. Om kommunen inte förvärvar fastigheterna kommer fastigheterna på sikt att åter förvaltas av fastighetsägaren, alternativt av en annan aktör som fastighetsägaren valt att sälja till. Detta skulle innebära en stor risk för att den mycket bristfälliga boendemiljön på fastigheterna tillåts fortgå.

Till dess att en överlåtelse kommit till stånd, kommer tvångsförvaltningen bestå. Bostäder i Borås behöver under den tiden fortsätta att förvalta fastigheterna på det sätt som är till störst nytta för såväl hyresgästerna som fastighetsägaren. Beslut har tagits om att samtliga bostadshyresgäster ska evakueras från fastigheterna och tillfälligt placeras inom Bostäder i Borås fastighetsbestånd. Detta tillvägagångssätt är mest förenligt med en god förvaltning då det medför lägst kostnader samtidigt som hyresgästerna tillförsäkras en hälsosam boendemiljö. Beräknat på sex månader innebär evakueringen en kostnad på 1 400 000 kr, vilket innefattar tillhandahållande av lägenheter inom Bostäder i Borås fastighetsbestånd samt kostnader i samband med att hyresgästerna flyttar. Ytterligare kostnader tillkommer för att stänga byggnaden, men dessa är inte medräknade i de 1 400 000 kr som förskottet avser. Att inte flytta samtliga hyresgäster skulle innebära en kostnad på minst 1 975 000 kr. Den summan innefattar ett antal akuta åtgärder som måste vidtas för att boende i byggnaden överhuvudtaget ska vara möjligt, samt arvode för ett stort antal arbetstimmar för Bostäder i Borås personal samt extern konsult. Det bedöms inte försvarligt att på fastighetsägarens bekostnad vidta åtgärder på byggnaden i dagsläget, eftersom det inte är utrett om det överhuvudtaget är praktiskt möjligt att rusta upp byggnaden eller om den är i så dåligt skick att den bör rivas. Det är då mer kostnadseffektivt att evakuera byggnaden och låta den stå tom tills fastigheterna överlåtits till kommunen.

Eftersom det saknas medel för att finansiera evakueringen har Bostäder i Borås begärt att kommunen ska förskottera ett belopp om 1 400 000 kr. Enligt 25 a § bostadsförvaltningslagen får kommunen på begäran av förvaltaren förskottera ett belopp om det behövs medel för en åtgärd för fastighetens skötsel som inte kan uppskjutas utan risk för att någon bostadshyresgäst lider allvarlig skada eller olägenhet. Med anledning av den undermåliga boendemiljön i byggnaden kan konstateras att bostadshyresgästerna lider allvarlig skada eller olägenhet om de inte evakueras, alternativt om det inte vidtas vissa akuta åtgärder i byggnaden. Som nämnt ovan, bedöms det vara mer kostnadseffektivt att evakuera

hyresgästerna än att vidta åtgärder på byggnaden. Det bör noteras att det råder en viss osäkerhet kring vad som avses med rekvisitet ”fastighetens skötsel” i bestämmelsen. Det saknas vägledning i rättspraxis och förarbeten kring hur begreppet ska tolkas. Stadsjuristerna Anna Lidskogs och Lars-Olof Danielssons tolkning är att bestämmelsen inte endast omfattar åtgärder som vidtas direkt på själva fastigheten utan även åtgärder som rör hyresgästerna, såsom evakuering. Bestämmelsens syfte är tillse att hyresgästerna inte ska lida allvarlig skada eller olägenhet till följd av att det saknas medel till förvaltningen. En åtgärd i form av evakuering av hyresgäster förefaller därför vara förenligt med bestämmelsens syfte. Vidare skulle det vara oförenligt med andra bestämmelser i bostadsförvaltningslagen, som gäller förvaltarens skyldighet att hantera fastighetsägarens egendom på ett kostnadseffektivt sätt, att vidta mer kostsamma praktiska åtgärder på en byggnad som kanske måste rivas. Stadsjuristernas bedömning är därför att det kommer vara möjligt att driva in kommunens fordran mot fastighetsägaren på sedvanligt vis. Det innebär att stadsjurist kommer att väcka talan i domstol samt ta hjälp av Kronofogdemyndigheten för att förmå fastighetsägaren att betala det förskottrade beloppet till kommunen.

Motivering till beslut

Reglering

Enligt 28 § bostadsförvaltningslagen får kommunen lösa en fastighet som är ställd under tvångsförvaltning, om förhållandena är sådana att en tillfredsställande förvaltning inte kan uppnås. Av 25 a § bostadsförvaltningslagen framgår att om en fastighet är ställd under tvångsförvaltning och det behövs medel för en åtgärd för fastighetens skötsel som inte kan uppskjutas utan risk för att bostadshyresgästerna lider allvarlig skada eller olägenhet, får en kommun på begäran av förvaltaren förskottera visst belopp.

Kommunstyrelsens bedömning

Det har konstaterats att en tillfredsställande förvaltning av fastigheterna Lotsen 3 och Lotsen 10 inte kan uppnås eftersom det saknas medel för att vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en godtagbar boendemiljö. Det finns därmed förutsättningar att väcka talan hos mark- och miljödomstolen om inlösen. För att komma tillrätta med de brister i boendemiljön som föranlett beslutet om tvångsförvaltning är det en förutsättning att fastigheterna överläts till någon med förmåga att hantera dem i enlighet med gällande lagstiftning. För att säkerställa detta behöver kommunen förvärva fastigheterna, antingen genom en sedvanlig överlåtelse eller genom inlösen. Eftersom en vanlig överlåtelse som utgångspunkt tar mindre tid och resurser i anspråk, ska detta tillvägagångssätt väljas i första hand. **Däremot kan fastighetsägaren komma att ställa ut en orimlig köpeskilling, som varken är motiverad eller rimlig beaktat fastighetens skick, varför kommunen ska väcka talan om inlösen.**

Som redogjorts för ovan, är byggnaden på fastigheterna i så dåligt skick att den inte bedöms kunna användas som bostad. Byggnaden är behäftad med flera brister, såsom omfattande fukt- och mögelskador, avsaknad av värme och bristfällig ventilation. Om bostadshyresgästerna bor kvar i byggnaden i nuvarande skick riskerar de att lida allvarlig skada eller olägenhet. För att tillförsäkra hyresgästerna en godtagbar boendemiljö samt hantera situationen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, bedöms evakuering vara nödvändig. Bostäder i Borås har, i egenskap av förvaltare, begärt att kommunen betalar ut ett förskott som ska täcka kostnaderna för evakuering. Kommunstyrelsen finner att det finns förutsättningar att betala ut det begärda förskottet.

Beslutet expedieras till

1. Ingen expediering

Sverigedemokraterna

Andreas Exner
Björn Qvarnström

Moderaterna

Annette Carlson
Marie Jöreteg

Kristdemokraterna

Magnus Sjö Dahl
Hans Thornander

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2024-12-09:

KU2: Svar på motion av Stefan Lindborg (V): Inför en tak över huvudet-garanti i Borås

Det är möjligt, så som IFO-nämnden anför i sitt remissvar, att verksamheten lever upp till sitt ansvar och att kommunen redan gör vad lagstiftning kräver. Ändå befann sig 45 personer i akut hemlöshet i Borås enligt senaste hemlöshetskartläggningen och antalet har ökat över tid, trots att ett av effektmålen för Socialt hållbart Borås är att ingen ska behöva vara hemlös i Borås.

Att bifalla motionen skulle sända en tydlig signal om att vi inte ska ha några hemlösa i Borås.

Med anledning av ovanstående föreslår Vänsterpartiet att Kommunstyrelsen beslutar:

- Att motionen bifalles

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Anne Rapinoja och Leila Talmoudi

SKRIVELSEDatum
2024-12-09Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2024-00714 3.7.2.0Sida
1(2)**ALTERNATIVT FÖRSLAG****Taxa för mat inom omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning 2025****Kommunstyrelsens beslut**

~~Återremittera~~ ~~Godkänna~~ Taxa för mat inom omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning 2025

Underlaget ska kompletteras med ytterligare information om varför Borås stads taxa väsentligt avviker från jämförbara kommuner.

Ärendet i sin helhet

Borås Stads taxa för mat inom omsorgen för äldre och personer med funktionsnedsättning ska, från det beslut tas, gälla från den 1 jan 2025.

Matavgiften motsvaras av en självkostnad. Självkostnaden består av två ungefär lika stora delar som är livsmedelskostnader och övriga kostnader. Övriga kostnader består i huvudsak av personalkostnader.

Matavgiften är 4 950 kr per månad när kommunen tillhandahåller samtliga måltider under dagen. Jämfört med föregående år är det en ökning med 1,2 %.

Enligt livsmedelsverkets riktlinjer ”bra måltider i äldreomsorgen” och utifrån den enskildes behov bör måltiderna delas upp i fler små energi-proteintäta mål som är spridda över dygnet. Därför separeras inte mellanmål som egna måltider inom vård- och omsorgsboende (SOL) från och med 2019.

Kommunstyrelsen beslutade i februari 2004 att matavgifterna inom LSS-verksamheten ska motsvara livsmedelskostnaden. För 2025 beräknas den genomsnittliga livsmedelskostnaden för personer i åldersgruppen 18 – 60 år till 3 500 kr per månad. Jämfört med 2024 är detta en ökning med 2,3 %.

Skillnaden mellan kommunens avgifter för mat och beräknade livsmedelskostnader tillgodoräknas brukaren genom att förbehållsbeloppet höjs

med mellanskillnaden. Förbehållsbeloppet är det som brukare ska ha kvar när vårdavgiften har betalats.

I jämförelse med andra kommuner i samma storlek är det uppenbart att Borås Stad har en hög kostnad för mat. Differensen mellan likvärdiga kommuner skulle kunna bero på flera saker såsom olika antal måltider per dag och hur många kostnadsdelar som ingår i taxan.

Även aspekten att taxa för mat inom omsorgen för äldre och personer med funktionsnedsättning skiljer sig åt avseende vad som ingår i självkostnaden behöver utvärderas. Idag består självkostnaden för äldre av både livsmedelskostnader samt personalkostnader och för de som berörs inom LSS-verksamheten består självkostnaden enbart av livsmedelskostnaden.

Kommunstyrelsen anser att ärendet Taxa för mat inom omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning 2025, ska återremitteras.

Beslutsunderlag

1. Taxa för mat inom omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning 2025

Beslutet expedieras till

1. Vård och äldrenämnden
2. Sociala omsorgsnämnden

För Moderaterna

Annette Persson
Marie Jöreteg

För Sverigedemokraterna

Andreas Exner
Björn Qvarnström

För Kristdemokraterna

Magnus Sjödahl
Hans Thornander

Kommunstyrelsens sammanträde 2024-12-09

E6: Budget 2025 för de kommunala bolagen

Miljöpartiet är emot den investering som finns i hemställen från Borås Camping och Djurpark AB som behandlas i kommunfullmäktige den 12/12. I underlaget till ärendet vi behandlar idag om budget för de kommunala bolagen finns det med delar som går i riktningen för ett positivt besked på hemställen. Vi lägger denna protokollsanteckning för att tydliggöra vårt ställningstagande.

För Miljöpartiet i Kommunstyrelsen
Linnea Kläth och Maria Hyllstam

E6. Budget 2025 för de kommunala bolagen

Centerpartiet är emot hemställan om investering från Borås Djurpark & Camping AB som beslutas på kommunfullmäktige 2024-12-12. I ärendet vi behandlar idag beskriver bolagets handlingar delar som går i tydlig riktning mot ett positivt beslut för hemställan. Vi vill därför göra en protokollsanteckning för att klargöra vårt ställningstagande.

För Centerpartiet i Kommunstyrelsen

Helena Ruderfors

Håkan Eriksson

SKRIVELSE

Datum
2024-12-09Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2023-00849 3.1.2.2

Markanvisning, del av Torpa-Sjöbo 2:1, Långestenslyckan, K2A Fastigheter AB

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att **inte** teckna markanvisningsavtal med K2A Fastigheter AB i enlighet med upprättat förslag.

Ärendet i sin helhet

Borås stad tecknade 29 maj 2017 ett markanvisningsavtal med Hemhagen Fastigheter AB gällande ett område på Norra Sjöbo längs med Fristadvägen avseende bostadsbebyggelse. Kommunstyrelsen beslutade samtidigt att ge planuppdrag till Samhällsbyggnadsnämnden för ovan nämnt område. Markanvisningsavtalet överläts i juli 2017 till Torpa-Sjöbo Utveckling AB som ägs av K2A Fastigheter AB. Avtalet har förlängts vid flera tillfällen och löpte senast ut den 31 maj 2023. Efter avtalsperiodens slut har K2A Fastigheter AB uttryckt önskemål om ett förnyat markanvisningsavtal, vilket detta ärende avser.

Under 2018 påbörjades arbetet med att ta fram en ny detaljplan för området och samrådstiden pågick under sommaren 2023. **Kommunstyrelsen bedömer att den nya detaljplanen bör ha en lägre exploateringsgrad och i högre omfattning möjliggöra en- och tvåbostadshus samt radhus, för att harmonisera med kringliggande bebyggelse invid området del av Sjöbo (kv Musslingen).**

I och med att inriktningen av gällande detaljplan behöver revideras så är det inte lämpligt att ingå markanvisningsavtal innan premisserna är mer kända.

Beslutsunderlag

1. Markanvisningsavtal, Långestenslyckan_K2A Fastigheter AB_Inkl_Bilaga

Beslutet expedieras till

1. K2A Fastigheter AB, Fredrik.blom@k2a.se
2. Mark- och exploatering, mark@boras.se

Andreas Exner (SD)

Anette Carlsson (M)

Hans Thornander(KD)

Björn Qvarnström (SD)

Marie Jöreteg (M)

Magnus Sjö Dahl (KD)

SKRIVELSE

Datum
2024-12-09Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2024-00354 3.1.1.0

Produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen 2025

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna version 2 av Produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen 2025, med föreslagna förändringar.

Sammanfattning

Produktionsplanen för samhällsbyggnadsprocessen 2025 utgör den politiska prioriteringen av strategiska projekt och samhällsbyggnadsprojekt under nästkommande år och är en sammanvägd bedömning av måluppfyllelse i form av politiskt antagna mål, behov för Borås Stads utveckling och tillgängliga resurser inom de förvaltningar som arbetar i samhällsbyggnadsprocessen.

Kommunstyrelsen, i egenskap av markägare och exploatör av kommunal mark, beställer och finansierar de detaljplaner och planprogram som behövs för att realisera samhällsbyggnadsprojekt på kommunal mark av Samhällsbyggnadsnämnden. Denna beställning sker genom produktionsplanen. Dessutom ansvarar Kommunstyrelsen för majoriteten av de strategiska uppdrag som stakar ut riktningen och skapar förutsättningar för framdrift i samhällsbyggnadsprocessen, med grund i översiktsplanen. Vilka som ska prioriteras under 2025 finnas också angivna i produktionsplanen

Flera av de pågående projekten, till exempel planering av ny verksamhetsmark, har ett stort behov av både ekonomiska och personella resurser. Inför 2025 har prioriteringen därför ~~främst~~ varit att bibehålla framdrift i de projekt som redan pågår, samtidigt som utrymme säkras för angelägna kommunala behov. Dessutom ska ett politiskt inriktningsbeslut kring Viared Östra prioriteras och ~~därefter ska arbetet med detaljplanen för Viared Östra ska påbörjas snarast. balanseras in i produktionsplanen så fort som möjligt.~~ Möjligheten ser Kommunstyrelsen finns under de två tomma rader som finns angivna produktionsplanen 2025.

Kommunstyrelsen fattade 2024-06-17 beslut om version 1 av produktionsplanen 2025, där beställningen av detaljplaner på kommunal mark beräknades kosta totalt cirka 15,5 miljoner kronor. Efter Kommunfullmäktiges beslut om budget beslutar nu Kommunstyrelsen om version 2 av

produktionsplanen utifrån de ekonomiska förutsättningar samhällsbyggnadsprocessen fått i budgeten.

Inför 2025 har Kommunstyrelsen tilldelats 12 miljoner för detaljplanearbete på kommunal mark. ~~I version 2 av produktionsplanen väljer därför Kommunstyrelsen att omhänderta detta omprioriteringsbehov genom att senarelägga starten av arbetet med detaljplanen för Viared Östra.~~ Ett politiskt inriktningsbeslut kring Viared Östra ska ~~fortsatt~~ prioriteras ~~och därefter ska detaljplan för Viared Östra balanseras in i produktionsplanen så fort som möjligt.~~ Möjligheten ser Kommunstyrelsen finns under de två tomma rader som finns angivna i Produktionsplanen 2025. Vidare avser Kommunstyrelsen att pausa detaljplanearbetet för Myrås 1:1, Flädergatan.

~~Kommunstyrelsen bedömer att den föreslagna produktionsplanen till övervägande delar är bra. Två viktiga prioriteringar missas dock i förslaget. Det handlar dels om att skapa möjligheter för hotelletableringar i Borås, samt att ge förutsättningar för ytterligare villatomter i kommunen. Kommunstyrelsen beslutar därför om följande förändringar i förslaget till produktionsplan:~~

~~Parkstaden, del av Parkstaden 1:1, Almås plats, Getängen, Getängen 23 med flera, Haléns, samt Parkstaden, Ramnås 5 med flera utgår ur prioriterade detaljplaner under 2025 i produktionsplanen.~~

~~Centrum, Vitsippan 1 med flera, Sandared 1:89 samt Källbäckstryd, del av Källbäckstryd 1:366, Brämhults Torg läggs till i prioriterade detaljplaner. Därutöver ska Sölebo 2:1 planläggas för villatomter och prioriteras under 2025 i produktionsplanen.~~

~~Kommunstyrelsen anser även att inriktningen för detaljplan Norra Sjöbo, Torpa-Sjöbo 2:1, Långestenslyckan ska revideras där syftet med detaljplanen i stället ska prioritera en- och tvåbostadshus samt radhus och en lägre exploateringsgrad för att harmonisera med kringliggande bebyggelse invid området del av Sjöbo (kv Musslingen).~~

Ärendet i sin helhet

Produktionsplanen utgör den politiska prioriteringen av strategiska projekt och samhällsbyggnadsprojekt under 2025 och är en sammanvägd bedömning av måluppfyllelse i form av politiskt antagna mål, behov för Borås Stads utveckling och tillgängliga resurser inom de förvaltningar som arbetar i samhällsbyggnadsprocessen. Produktionsplanen som Kommunstyrelsen beslutar om innefattar Kommunstyrelsens prioriterade strategiska projekt och kommunala samhällsbyggnadsprojekt, i planeringsfas, som kommunen avser starta upp eller fortsätta arbeta med under 2025 inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen.

Syftet med att ta fram en produktionsplan är att skapa transparens och tydlighet, både internt och externt, kring vilka projekt som är politiskt prioriterade. Produktionsplanen är, tillsammans med budget, ett av de mest centrala dokumenten för resursfördelning och resursplanering. Projekten listade i detta dokument ligger under Kommunstyrelsens ansvar, men är i stor grad beroende av aktörer från andra nämnder och bolag. Produktionsplanen är därför framtagen tillsammans med tjänstepersoner från Samhällsbyggnadsförvaltningen, Lokalförsörjningsförvaltningen, Tekniska förvaltningen, Fritids- och folkhälsoförvaltningen, Stadsledningskansliet, Miljöförvaltningen samt Borås Energi och Miljö AB.

Kommunens roll som exploatör

Kommunstyrelsen, genom Mark- och exploateringsavdelningen på Samhällsbyggnadsförvaltningen, har en central roll i samhällsbyggnadsprocessen i egenskap av markägare och exploatör av kommunal mark. Kommunstyrelsen behöver därför ta ställning till vilka samhällsbyggnadsprojekt kommunen vill driva i egen regi under kommande år. Både i syfte att tillgodose välfärdens behov och i syfte att utveckla marken för att sedan sälja vidare för verksamheter eller bostäder. Det handlar om att prioritera de ekonomiska och personella resurser som finns tillgängliga i samhällsbyggnadsprocessen, men också att planera för i vilka syften den kommunala marken ska användas. Kommunstyrelsen ansvarar också för majoriteten av de strategiska projekt som stakar ut riktningen och skapar förutsättningar för framdrift i samhällsbyggnadsprocessen, med grund i översiktsplanen.

Kommunstyrelsen finansierar detaljplaner i kommunal regi

Kommunstyrelsen beställer och finansierar de detaljplaner och planprogram som behövs för att realisera samhällsbyggnadsprojekt på kommunal mark av Samhällsbyggnadsnämnden. Denna beställning sker genom produktionsplanen. I de projekt som är på både privat och kommunal mark tecknas plankostnadsavtal med den privata exploatören för att reglera hur stor andel av plankostnaden exploatören ska stå för.

Kommunstyrelsen, genom Mark- och exploateringsavdelningen, reglerar hur och när uppföljning av och dialog om ekonomi och verksamhet ska ske. Återrapportering till Kommunstyrelsen om projektens framdrift och ekonomi görs i samband med tertialuppföljningar.

Kostnaden för planarbete utgör en mindre del av den totala ekonomin för ett samhällsbyggnadsprojekt från idé till genomförande. Under planeringsskedet kan det tillkomma kostnader för förstudier och utredningar som exploatören bekostar. Då den ekonomiska ramen för Mark- och exploateringsavdelningen ligger under Samhällsbyggnadsnämnden framgår dessa kostnader i Samhällsbyggnadsnämndens planeringsunderlag. För att projektet ska kunna genomföras krävs sedan medel för investering och fortsatt drift. Detta framgår i investeringsbudgeten och i respektive nämnds budgetunderlag. När marken väl

är planlagd får kommunen intäkter bland annat från markförsäljningar och genom planavgifter i samband med bygglov.

En produktionsplan anpassad efter budget

Arbetet med framtagande av produktionsplanen har i år tidigare lagts för att vara i linje med kommunens budgetarbete. Genom att ta fram en första version av produktionsplanen tidigare på året kan produktionsplanen utgöra underlag för budgetarbetet.

Kommunstyrelsen fattade 2024-06-17 beslut om version 1 av produktionsplanen. Där framgick att de detaljplaner på kommunal mark som Kommunstyrelsen beställde inför 2025 beräknades kosta totalt cirka 15,5 miljoner kronor. I Samhällsbyggnadsnämndens planeringsunderlag för 2025 framgick även att Mark- och exploateringsavdelningen såg behov av medel för utredningar och förstudier för att kunna fullgöra produktionsplanen.

Inför 2025 har Kommunstyrelsen tilldelats 12 miljoner för detaljplanearbete på kommunal mark och Samhällsbyggnadsnämnden har tilldelats de medel som Mark- och exploateringsavdelningen såg behov av för utredningar och förstudier. Efter Kommunfullmäktiges beslut om budget beslutar nu Kommunstyrelsen om version 2 av produktionsplanen, utifrån de ekonomiska förutsättningar samhällsbyggnadsprocessen fått i budgeten.

Prioriteringar inför 2025

Många av de redan pågående projekten, till exempel planering av ny verksamhetsmark, har ett stort behov av både ekonomiska och personella resurser. Inför 2025 har prioriteringen därför främst varit att bibehålla framdrift i de projekt som redan pågår, samtidigt som utrymme säkras för angelägna kommunala behov.

Produktionsplanen innehåller utrymme för två nya detaljplaner på kommunal mark. Det handlar om att möjliggöra för ännu inte givna planuppdrag på kommunal mark som kommer inkomma under 2025, till exempel utifrån behoven som framgår i lokalresursplanen eller andra justeringar.

Då en överenskommelse om järnvägen Borås-Göteborg nu har nåtts kommer arbetet med järnvägen gå in i en aktiv samrådsprocess under 2025. Omfattningen av projektet Stadsutveckling i järnvägsstråket behöver därför utökas. Detta hanteras i ett separat beslut. Dock omfattar denna produktionsplan kostnaderna för framtagande av de två planprogram som krävs för att möjliggöra Ny järnväg.

~~I version 2 av produktionsplanen väljer därför Kommunstyrelsen att omhänderta detta omprioriteringsbehov genom att senarelägga starten av arbetet med detaljplanen för Viared Östra. Det strategiska projektet ”Framtida~~

näringsliv och handel” behöver slutföras för att vara underlag till ett politiskt inriktningsbeslut kring bland annat Viared Östra. **Arbetet med detaljplanen ska** prioriteras och balanseras in i produktionsplanen så fort som möjligt. Utöver den prioritering som finns kring detaljplanen på 500 000 kr ser Kommunstyrelsen att möjligheten finns under de två tomma rader som finns angivna i Produktionsplanen 2025. Vidare avser Kommunstyrelsen att pausa detaljplanearbetet för Myrås 1:1, Flädergatan.

Kommunstyrelsen bedömer att den föreslagna produktionsplanen till övervägande delar är bra. Två viktiga prioriteringar missas dock i förslaget. Det handlar dels om att skapa möjligheter för hotelletableringar i Borås, samt att ge förutsättningar för ytterligare villatomter i kommunen. Kommunstyrelsen beslutar därför om följande förändringar i förslaget till produktionsplan:

Parkstaden, del av Parkstaden 1:1, Almås plats, Getängen, Getängen 23 med flera, Haléns, samt Parkstaden, Ramnås 5 med flera utgår ur prioriterade detaljplaner under 2025 i produktionsplanen.

Centrum, Vitsippan 1 med flera, Sandared 1:89 samt Källbäckeryd, del av Källbäckeryd 1:366, Brämhults Torg läggs till i prioriterade detaljplaner. Därutöver ska Sölebo 2:1 planläggas för villatomter och prioriteras under 2025 i produktionsplanen.

Kommunstyrelsen anser även att inriktningen för detaljplan Norra Sjöbo, Torpa-Sjöbo 2:1, Långestenslyckan ska revideras där syftet med detaljplanen i stället ska prioritera en- och tvåbostadshus samt radhus och en lägre exploateringsgrad för att harmonisera med kringliggande bebyggelse invid området del av Sjöbo (kv Musslingen).

Med dessa åtgärder har Kommunstyrelsen omhändertagit det omprioriteringsbehov som Kommunfullmäktiges budget 2025 innebär.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut om version 1 av produktionsplanen

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2024-09-19 om sin version 1 av produktionsplanen. I sin roll som planmyndighet beslutar Samhällsbyggnadsnämnden om prioritering av detaljplaner både på kommunal och privat mark, med utgångspunkt i Kommunstyrelsens beställning av detaljplaner på kommunal mark. I Samhällsbyggnadsnämndens beslut framgår även vilka av detaljplanerna på privat mark som kommer sändas till Kommunstyrelsen för yttrande vid samråd och granskning. Detta görs om detaljplanen innebär påverkan på Kommunstyrelsens ansvarsområde, det vill säga innebär stora strategiska frågor eller större kommunala investeringar.

Samhällsbyggnadsnämnden bedömer att inför 2025 finns det utrymme att starta ytterligare tre detaljplaner på privat mark. Nämnden har dock beslutat att avvakta med att specificera dessa detaljplaner för att möjliggöra att kapacitet

istället avsätts för att hantera järnvägens behov. Om järnvägens resursbehov så tillåter kommer dessa privata detaljplaner specificeras och startas upp av Samhällsbyggnadsnämnden under 2025.

Kommunstyrelsen noterar Samhällsbyggnadsnämndens beslut och ser positivt på nämndens flexibilitet att avvakta med att specificera detaljplanerna.

Vidare har Samhällsbyggnadsnämnden i version 1 prioriterat framtagande av ett planprogram för Norra Centrum. Kommunstyrelsen framför att det ska framgå i den slutgiltiga versionen att Kommunstyrelsen ska stå som remisspart för detta uppdrag.

Beslutsunderlag

1. Kommunstyrelsens produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen version 2, upprättad 2024-11-21
2. Samhällsbyggnadsnämndens produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen version 1 2024-09-24
3. Kommunstyrelsens beslut om produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen version 1, Kommunstyrelsen beslut 2024-06-17 § 227

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden

Andreas Exner (SD)

Björn Qvarnström (SD)

Anette Carlsson (M)

Marie Jöreteg (M)

Hans Thornander(KD)

Magnus Sjödahl (KD)

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Yttrande över planbesked för Nordskogen, Hevea 4

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen är positiv till viss handel i detta verksamhetsområde då etablering av handel skulle berika verksamhetsområdet. ~~utarna befintliga handelsområden, leda till ökad trafik samt vara negativt för stadens utveckling.~~

Kommunstyrelsen är vidare positiv till planändring i övrigt som förbättrar förutsättningarna för området att utvecklas som verksamhetsområde med möjlig anslutning till järnväg.

Ärendet i sin helhet

Sökande ansöker om detaljplan för att möjliggöra handelsändamål, med tillhörande service som restauranger, i kombination med lager och logistik på fastigheten Hevea 4 och 6 som ligger utmed riksväg 42 i verksamhetsområdet Nordskogen norr om Knalleland.

Området är verksamhetsmark i gällande detaljplan och har nyligen utbyggt infrastruktur för det ändamålet.

Synpunkter

Det råder brist på verksamhetsmark i kommunen. Att minska på verksamhetsytor följer inte stadens strategiska mål. Fokus bör ligga på att utveckla industriområdet och utnyttja möjligheten som ges i befintligt stickspår för järnväg i enlighet med gällande översiktsplan. **Dock framkommer från framförallt verksamhetsområdet Viared att viss service, som underlättar vardagen för de som har sin arbetsplats i området, saknas. Något som behöver tas hänsyn till när verksamhetsområden utvecklas och nya planeras.**

Handel kan specificeras som "handel", men i detta fall begränsas till vis typ, exempelvis restaurang och servicebutik. Maximal bruttoarea för handel kan anges, vilket påverkar om småbutiker eller större varuhus tillåts.

I denna detaljplan ska det särskiljas vilken typ av handel som kan tillåtas, lämpligen restaurang och servicebutik. Borås Stad har ännu inte avhandlat frågan om lämpliga framtida handelsområden. Kommunstyrelsen anser därför det inte vara lämpligt att befästa nya handelsområden innan frågan är avklarad.

Det kan vara aktuellt ändra detaljplan för att utveckla verksamhetsområdet. Exempelvis för att förbättra möjligheterna för befintlig användning. Befintlig detaljplan för verksamheter är flexibel och mycket bör kunna medges inom den.

Följer inte ÖP och strategiska frågor

Översiktsplanen anger att området ska innehålla ”*Främst storskaliga och transportorienterade verksamheter som inte bör blandas med bostäder och handel. Störande verksamhet kan förekomma. Användningen föreslås fortsätta att utvecklas genom förtätning med verksamheter av samma karaktär som idag.*”

Konkurrerande handel Handel på denna plats riskerar att konkurrera mot handel på Knalleland och slå ut handel på Sjöbo torg. Det finns risk att handeln slår mot service i Sparsör, Frufällan, och Fristad, då trafiken mot Fristad passerar på väg 42.

Trafik Handel ger mer persontrafik än andra verksamheter och kan störa tung verksamhetstrafik. En ny målpunkt norr staden **med detaljhandel, partihandel eller storköp** ökar trafikflödena ytterligare utmed väg 42 och kan leda till kapacitetsproblem och trängsel på en redan ansträngd vägsträcka genom staden.

Därför medges handel som är avsedd som service till de som arbetar inom verksamhetsområdet.

Området är avskilt från övrig bebyggelse av järnväg och väg 42 och är därmed svår att nå till fots eller cykel vilket förvårar för hållbara resvanor.

Beslutsunderlag

1. Ansökan om planbesked Hevea 4, 2024-10-18
2. Hevea 4 o 6 – skiss, 2024-10-18
3. Hevea 4 o 6 illustrationer, 2024-10-18

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, Detaljplanering@boras.se

För Moderaterna

Annette Carlson
Marie Jöreteg

För Kristdemokraterna

Magnus Sjö Dahl
Hans Thornander

För Sverigedemokraterna

Andreas Exner
Björn Qvarnström

SKRIVELSEDatum
2024-12-09Instans
Kommunstyrelsen
Dnr KS 2024-00686 3.3.4.0Sida
1(3)**ALTERNATIVT FÖRSLAG****Remissvar: Strategisk plan för kollektivtrafik på jämlika villkor****Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen tillstyrker Strategisk plan för kollektivtrafiken på jämlika villkor och delger kommunens synpunkter.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Västra Götalandsregionens infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd har tagit fram ett förslag till Strategisk plan för kollektivtrafik på jämlika villkor, som har arbetats fram parallellt med att trafikförsörjningsprogrammet för Västra Götaland har reviderats. Den strategiska planen konkretiserar genomförandet av trafikförsörjningsprogrammets mål om att kollektivtrafiken ska bidra till jämlika förutsättningar för kollektivtrafikens resenärer.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) har beslutat att skicka förslaget på remiss. Efter remissen kommer IKN besluta om den strategiska planen under hösten 2025.

Ärendet i sin helhet**Innehåll i Strategisk plan för kollektivtrafik på jämlika villkor**

En kollektivtrafik på jämlika villkor handlar om att ge människor likvärdiga möjligheter och grundar sig i de mänskliga rättigheterna. Det innebär inte att göra lika för alla, utan att ge mer stöd och resurser till de grupper som behöver det, för att få ett jämlikt utfall. Det kan handla om att riva de hinder och förändra de strukturer som skapar ojämlikhet från början.

Den strategiska planen innehåller fyra åtgärdsområden med prioriterade insatser. Det handlar bland annat om att på ett mer systematiskt sätt utveckla och bredda arbetet med att synliggöra olika gruppers behov och förutsättningar. Det handlar också om att utveckla arbetet med delaktighet och dialog med särskilt fokus på barn och unga, att säkerställa att hela resan fungerar för personer med funktionsnedsättning, barn och äldre samt att kollektivtrafiken ska kännas trygg och vara säker.

Frågor till remissinstanserna

Västra Götalandsregionen efterfrågar allmänna synpunkter på planen och vill ha svar på frågorna som finns i Borås Stads svar.

Borås Stads svar

Borås Stad tycker strategin är bra och tydlig. Att jobba för mänskliga rättigheter och använda sig av diskrimineringsgrunderna ger en bra förutsättning att förstärka ett redan pågående arbete. Här nedan svarar Borås Stad på frågorna som finns med i missivet.

- 1. Hur ser ni på planens möjligheter att bidra till trafikförsörjningsprogrammets mål om att kollektivtrafiken ska bidra till jämlika förutsättningar?**
 - Planens inriktning ger möjlighet och stöd för att systematiskt ge jämlika villkor samt ge lika rättigheter utifrån att man har olika behov, förmågor och förutsättningar.
- 2. Upplever ni att det som beskrivs kring grupper och individers förutsättningar att ta del av kollektivtrafiken på jämlika villkor stämmer överens med era erfarenheter?**
 - Det är inte bara barn och unga som har svårt att göra sina röster hörda, men absolut en grupp som vi måste stärka och arbeta med i det fortsatta arbetet. Det som behöver göras för barn och unga är också många gånger gemensamma områden för alla utsatta grupper. Vi behöver fokusera på alla utsatta grupper som nämns och öka inkluderingen.
- 3. Är någon/några av de prioriterade insatserna som ni anser är särskilt angelägna att arbeta med?**
 - Generellt är de prioriterade insatserna inom åtgärdsområdena Social analys och Trygghet behövliga. Att arbeta med dessa ger en ökad kunskap om olika grupper och förutsättningar samt säkerställer en bredare kompetens om utsatta grupper och behov. **Inom åtgärdsområdet Trygghet behöver samarbete mellan kommuner och region utvecklas. T.ex. genom att gemensamt ansöka om ordningsvakter på resecentrum. Planering för trygghetscentral bör påbörjas.**
- 4. Är det något som bör förtydligas/saknas?**
 - Under åtgärdsområdet ”Hela resan fungerar” är den prioriterade insatsen om information och kommunikation nödvändig. Borås Stad vill förtydliga behovet av att information och kommunikation är stort på flera ställen såsom busstorg, busshållplats, på bussen – chaufförernas utrop, skyltar m.m. Här vill Borås Stad särskilt trycka på vikten av att behålla papperstidtabeller på busshållplatserna. På sikt bör också information på andra språk lyftas som en möjlig väg för ökad tillgänglighet.
- 5. Är det något som bör tas bort?**
 - Nej, strategin har väl fångat behovet av att ge olika grupper likvärdiga möjligheter att ta del av kollektivtrafiken.

6. Övriga synpunkter

- Den strategiska planen för jämlika villkor är bra och Borås Stad ser fram emot ett förverkligande av de prioriterade insatserna och vill gärna vara en del i arbetet.

Beslutsunderlag

1. IKN 2024-00132-5 Remissbrev och sändlista r.PDF 2024-10-24
2. Strategisk plan för kollektivtrafik på jämli.PDF 2024-10-24

Beslutet expedieras till

1. info@borasregionen.se

För Moderaterna

Annette Carlson
Marie Jöreteg

För Kristdemokraterna

Magnus Sjödahl
Hans Thornander

För Sverigedemokraterna

Andreas Exner
Björn Qvarnström

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2024-12-09:

SP5: Remissvar: Strategisk plan för kollektivtrafik på jämlika villkor

Det kan vara värt att även i detta remissvar lyfta fram att vi arbetar med en egen utredning.

Vi föreslår att följande punkt läggs till under kap 6. Övriga synpunkter:

”Borås stad arbetar med en egen utredning av stradstrafiken som kan komma att ändra stadens uppfattning. Utredningen är inte låst av befintlig infrastruktur. Även VGR:s hållning om maximalt 400 meters avstånd till närmaste busshållplats kan diskuteras utifrån tillgänglighets- och jämlikhetsperspektiv”.

Med anledning av ovanstående föreslår Vänsterpartiet besluta:

- Att med den ändring som Vänsterpartiet föreslår ovan tillstyrka Strategisk plan för kollektivtrafiken på jämlika villkor och delge kommunens synpunkter

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Anne Rapinoja och Leila Talmoudi

